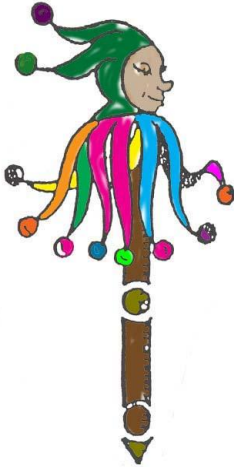

Årgang 20

Nr. 6/2011

Medlemsblad for foreningen

Legetøjets venner

Næste møde:

Torsdag den 1. september 2011 kl. 14.00

Månedens emne: Besøg På Nordsjællands legetøjsmuseum

Næste møde

Så starter vi på efterårssæsonen. Efter en våd sommer glæder man sig sikkert til at hygge sig med sine hobbies inden døre.

Hilda vil endnu engang slå døren op for Legetøjets Venner og vi vil igen hygge os med nostalgi og kaffe og kage.

Med venlig hilsen

Anny

.....

Nordsjællands Legetøjsmuseums adresse er:
Skovgaard, Hørsholmsvej 32, 3490 Kvistgård

Tilmeldelse til Formanden eller kassereren inden den 29.
september 2011

Referat af mødet den 5. maj 2011

Emnet var glansbilleder. Der var 20 fremmødte.

Anne startede med et lille foredrag. Anne ved en masse om glansbilleder og hun øste generøst ud af sin viden. Hun oplyste, at glansbilleder først kom rigtigt frem i perioden 1850 - 60. Farverne var da lavet i kromolitografi. Senere gik man over til stålстик. Hun fortalte bl. a, at glansbilleder var et samleobjekt for både drenge og piger. De mest populære var motiver med engle, julemanden, børn og blomster. Hun fortalte også, at glansbilleder i tidligere tider ofte blev brugt som en reklame for et firma eller butik. Man stemplede logo på bagsiden af glansbilledet og udleverede det sammen med den købte vare.

Der var andre medlemmer, der havde taget nogle billeder med fra deres samlinger. Ind imellem var der mange gamle og flotte albums.

Ulla viste f.eks. en sjælden serie, der viste scener fra den engelske kong Albert og Dronning Victorias liv fra deres bryllup til Alberts død. Lone viste os et flot album med påskemotiver.

En tur -("hjem")- til Jylland

Med jævne mellemrum kommer jeg i Den Gamle By i Århus med et af mine mange børnebørn--oftest når de er ca. 7 år. Vi har med stor glæde beset og beundret bl-a- Karl Mays store temaopdelte legetøjssamling.

Denne gang var jeg ganske atypisk af sted med en pige på 16 år. På torvet i Den Gamle By plejer et par lokaler at rumme diverse historiske og arkitektoniske fakta, hvilke jeg plejer at springe over. Denne gang vidnede et limegrønt skilt om, at noget andet var i vente, og jeg skal love for, at det var noget andet. Først var det udstillingen, som tidligere var at se på Bymuseet: Shanes verden. Og det er jo svært at stå for Shanes krøllede fantasi. Så fulgte nogle "lyskasser" med små tableauer i samme humoristiske stil.

Ruten gik videre--lidt i mørke, men ikke for skræmmende-- til en legeforretning med masser af ting, man måtte røre ved og kunne "købe" og "sælge" ved en disk med kasseapparat og penge.

Fortsættes på side 5

Side 5

Fortsat fra side 4

Men det bedste af det bedste var en labyrintagtig rute, hvor alle vægge bestod af døre i alle farver, størrelser og bredder.

Jeg syntes bare, det var sjovt, men Amanda begyndte at tage i dørene, og nogle lod sig åbne. En førte ind til et lillebitte rum med siddepuder, en til et spejlrum, en til en tunnel, man kunne mave sig gennem, og en lille stige førte op til en lem med et lille tableau bagved, og så endte vi ude i en gård, jeg end ikke anede eksisterede.

Et er, at jeg kunne begejstres, men at en teenager med glæde, nysgerrighed og begejstring nærmest kastede sig ud i disse legeoplevelser, viser vel, at Shane har ramt en ægte åre i vores fantasi. Både Amanda og jeg glæder os på vegne af hendes 2 små søstre, som er dem, der står nærmest i køen til at komme med på syvårstur til Århus.

Med glad feriehilsen

Margit Ambeck

TAK FOR BESØGET

- og opskriften på Ølkage.

Heine og jeg var meget glade for den eftermiddag, vi havde sammen med Legetøjets Venner her i vores hus ved Fjorden, hvorfra vi flytter senere på året. Det blev et hyggeligt minde.

Mange var glade for kagerne, og ét medlem efterlyste opskriften på "Ølkage", som jeg gerne giver videre. Min datter fik den, da hun for mange år siden var elev på Kunsthøjskolen ved Holbæk, og jeg plejer at sige, at opskriften er det bedste, som kom ud af den historie. Kagen var et hit for vores børnebørn, fordi de stort set selv kunne lave den. Ikke alene smager Ølkage godt både med og uden smør. Den er også så hurtig og super-nem at lave, at hvis jeg får en opringning fra en bekendt, som lige vil se forbi om en halv times tid, kan jeg nå at have den helt nybagte kage parat, når vedkommende arriverer. Forudsat selvfølgelig at alle ingredienser er i huset:

Fortsættes på side 7

ØLKAGE

250 gram hvedemel, 250 gram mørk farin, en top-teskefuld af følgende: kanel, nelliker, ingefær og natron. Det hele røres med en hvidtøl og kommes i en smurt form - for eksempel en lille bradepande. Bages ved 175 grader i knapt en halv time. Prøv at stikke med en nål for at vurdere om kagen er gennembagt. Den må ikke få for meget, for så bliver den tør og kedelig.

Skulle det usandsynlige ske, at der bliver noget til overs, er Ølkage dejlig at fryse.

God fornøjelse og mange hilsener fra Heine og Lone.

.....

Legetøjets venner takker Lone og Heine for en dejlig eftermiddag fyldt med minder fra det "gamle hus" og de skønne kager. Vi ønsker dem held og lykke det nye sted.

Indlæg af Per Cederholm

Dette er en artikel, som jeg fandt i Legetøjs tidende i undersøgelser og søgen i kildematerialer til min kommende bog. Normalt gør jeg bare notater, men her har jeg afskrevet hele artiklen til Legetøjets Venner. Sprogbruget er gammeldags og pudsigt - til tider snørklet. Jeg har om redigeret stavemåden til nudansk, men ellers afskrevet trofast til teksten.

Artikel LEGETØJ FRA ERZGEBIRGE 1941 skrevet af Ing. E Bütikofer Zürich (Schweiz)

»Herrlich sprach der Fürst von Sachsen,

ist mein Land und seine Macht,

Silber hegen siene Berge

Wohl in manchem tiefen Schlacht.«

Således hedder det som bekendt i sangen. Men sådan var det imidlertid for århundreder tilbage i sølvbjergværkernes tid i egne om Freiberg i Sachsen og syd derfor. Det er et område, som ligger langt afsides fra de store færdselsveje, men som er meget skovrig. I fritiden gav lokalbefolkningen, navnlig i de lange vinteraftener sig til at lave daglige brugsgenstande og legetøj. Det omfatter først og fremmest ting til eget brug, men med tiden blev der drevet handel dermed. Sølvminerne udtømtes.

Fortsættes på side 9

Minedriften bød ingen fortjenstmuligheder mere. Folk måtte stille sig om. Da gjorde de deres eneste bibeskæftigelse til deres levevej: De slog sig på fremstillingen af legetøj og små praktiske nyttegenstande af træ. Det kunstneriske udtryk af disse arbejder overrasker atter og atter tusinder af Reichmesse Leipzig's besøgende, thi i et af de mest moderne og største af Leipziger messepaladser er næsten udelukkende reserveret legetøj, og der er Ertzgebirges legetøjslandsbyer altid godt repræsenteret. Midtpunktet for disse landsbyer er Seiffen, hvor der i mere end 85 år har bestået en legetøjsskole med tilbygget museum. Allerede fra det ottende år får alle børn obligatorisk undervisning i denne skole. Museet viser prøver på den højeste færdighed og mangesidighed. Fabrikker ville jo i denne landlige og henrivende egn være anakronisme og ville heller ikke tale til beboernes mentalitet. Hele legetøjsfremstillingen flyder af hjemmearbejde. Af faderen bliver der på drejebænken af langtræ drejet den ene dyrefigur efter den anden. Den ældste søn snitter benene og hovedet. Moderen klistrer omhyggeligt alt sammen og lægger dyr ved på et bræt, der passer til en 20 - 25 stykker. Når brættet er fuldt, vandrer det til den ældste datter, som påbegynder påmalingen. Er det f.eks. en kanariefugl det gælder, påsætter hun overalt, hvor det netop passer, den gule farve. Er den sidste fugl malet gul, er den første også allerede tør. så et andet barn kan overtage brættet for at trylle øjne af en anden farve frem. Et tredje barn maler benene o.s.v.

Der er en landsby, der helt har specialiseret sig i træer. I en menneskelige figurer og endelig i en fjerde praktiske brugsgenstande (lysestager askebægre, lygter o.s.v.)

Færdigheden i Håndværket, der gennem generationer er nedarvet og derfor er af højeste fuldkommenhed, går for det meste ikke efter fortjeneste. Derfor arbejder disse folk som såkaldte forlæggere, som køber hele produktionen af dem, og for egen regning overtager videreforsendelsen. Legetøjsfabrikantens indtægt er beskeden. I hvert tilfælde stiller han heller ikke store fordringer til livet. Der er landsbyer, hvor der hverken findes luksus eller fattigdom, som forbliver i den besøgendes erindring. Disse landsbyers vejvisere er samtidig deres visitkort: De snitter ud af træ og besat med små figurer, som på en pudsigt måde viser hen til landsbyens eller naboegnens særlige legetøjsspecialitet. Man forlader egnen med en følelse af agtelse og disse ligefremme folk, der ved hjælp af deres hænders arbejde og færdighed holdt deres tro.

Stort og småt

Kaffen indtages på legetøjsmuseet.

*****

Girokort til betaling af kontingent er indlagt i dette blad. Bedes betalt inden 1. oktober 2011.

*****

Købes

Gode gamle dukkehusmøbler og nips fra før 1910/1920.

Kontakt Lone Agersted på telefon 46 37 31 27

*****

Sælges

Gammel skærm (h:1,40, br:0,50) til decoupage til glansbilleder o.lign. Intet beslag. Pris 200 kr.

Kontakt Ulla Louby på telefon 23 83 46 55

*****

Udstillinger og museer

Barbie-museet på Borups Alle 188 åbent efter aftale

www.barbiemuseum.dk

Nordsjællands Legetøjsmuseum, Skovgaard, Hørsholmsvej 32, 3490 Kvistgård.

www.legetojsmuseet.dk

Legetøjsmusset "Olgas Lyst", Sommerstedsgade 11, telefon 33 23 85 58. Åben hver lørdag mellem kl. 13 - 17 og ellers efter aftale

Program for 2. del af sæson 2011

Torsdag den 1. sept. 2011: Besøg på Nordsjællands legetøjsmuseum

Torsdag den 6. okt. 2011: Nyanskaffelser

Torsdag den 3. nov. 2011: Legetøj på hjul, f.eks. heste, trækdyr, dukkevoerne m.m.

Torsdag den 1 dec. 2011: Julemøde

Loppemarkeder

Spejdernes loppemarked i Farum, Hvedemarken: 1. lørdag i hver måned.

Søllerød loppemarked, hver søndag sommeren over.

Østerbro Sommermarked v/ Svanemøllens station, hver søndag fra kl. 9 - 16.

Se i øvrigt oversigt over markeder på

www.markedskalenderen.dk

Formandens E-mailadresse: birgittedencker@mail.dk

Formandens telefonnr. 45 88 88 38

Redaktørens E-mailadresse: anny@newmail.dk

Redaktørens telefonnr. 44 94 51 64

Redaktørens postadresse: Brunevang 36, st, th, 2610 Rødovre

Hjemmesiden: www.legven.dk

Deadline til næste blad 20. september 2011